

NE NÉZZETEK VISSZA!

Ott életem én is a fakörök közelében, ifjúságom vidám hullámainak habját fölözve. Életem jelentős részét a dolgos napok közötti szerelem és tivornya gazdagította. Eszembe sem jutott, hogy innen egy másik út is fut, amely egyszer elvezet majd az apáink által épített, nem messze lévő kőkörökhöz, ahol szellemeik várnak már bennünket, hogy örökre befogadjanak. Amíg az ember a pásztorórák hevületének virágillatos ágán társat lel, és habzsolja az élet kínálta örömeiket, reménykedik, hogy a fakörök az örök élet gyökereit eresztik, és a következő nemzedékek számára kapaszkodó ágakat hajtanak. Ilyenkor a rövid éjszakák összeolvadnak a kelő nappal, amely sziporkázó fényt áraszt, elborítja a világot, hogy életerőt és derűt sugározzon.

Észre sem vettem, hogy egyszer csak elérkeztem életem deléhez. Ahogy eddig gyorsan teltek az évek, most futottak előttem, és már nem győztem utánuk loholni. Túl a hetvenen azt láttam, hogy a régi nászágakat fölverte a gaz, vagy fészket rakva mások feküdtek benne, akik már közelükbe sem eresztettek. Néztem az arcukat. Nem volt köztük ismerős. Miért tűntek el a régi asszonyok vonásai, anyám simogató keze, apám munkától kérges tenyere? A felhők is megsokasodtak fölöttem. A nap egyre kevesebbet süt már deresedő fejemre. Az egyetlen meleg ez, amely még ér és jól esik, de gyorsan elillan.

Amott a távolban, zöld mezőkből kiszáradt rétek közepén fölsejlettek az ég felé törő súlyos kövekből rakott körök. Mintha hangokat hallottam volna, és szóra nyitottam ajkam, de nem feleltek, csak láthatatlan karok integettek. Talán hívogatnak? Éreztem, hogy eljött az idő, amikor indulnom kell.

Nem volt még lantom, mint követőimnek, akik majd utánam is megteszik ezt az utat, és szégyelltem magam. A vidám élet közepette nem gyűjtöttem, és még egy nyomorult sípot sem tudtam magamnak szerezni, hogy hangjával visszahódítsam elvesztett kedveseim, mégis zarándokolni kezdem. A fakörök vidám lármája, a nagy zabálások szétdobolt csontjai hamarosan elmaradtak.

Láttam magam előtt az ösvényt, amelyen jártam. Egyre keskenyebbé vált és két oldalán a fenyegető mélység ásított felém. Néha összeborzadtam, de a félelmem lassan távozott, mert erősebb volt bennem a vágy, hogy hamarosan találkozom azokkal, akikért ezt a nehéz vándorlást vállaltam és visszahozom őket. Milyen jó lesz ismét együtt helyet foglalni a fakörök között, megtölteni a túlókkupákat és vigadni, hiszen életünk megy tovább a szokott ritmusában.

Nem figyeltem az idő múlását, mert hittem, hogy megállt körülöttem. Talán nem is a lábam vitt, mert könnyűnek éreztem magam, akár a fölfele szálló légáramban lebegő, kitért szárnyú fecske. A finom párából kezdtek kibontakozni a hatalmas kőkörök. Az út megszűnt, csak arcokat láttam, akik felém néztek és szólogattak. Hívogatni kezdtem őket. Mögöttem föl sorakoztak reménységeim, vágyaim, éltetőim, segítőim kedves alakjai. Amikor megindultunk, rájuk parancsoltam:

– Ne nézzetek vissza!

Énekeltek. Mintha szirénzenét hallottam volna. Lehet, még mindig hívogattak, talán visszakíváncsoztak, de már együtt voltunk és jöttek utánam. Ahogy haladtunk, az út is szélesedni kezdett, belőle elágazások futottak szét. Fölmerült bennem, hogy vándoraim közül esetleg többen eltévednek és nem követnek, de elhessegettem magamtól a gondolatot.

Miként a távolságok fogyatkoztak, érzékeltem, hogy mögöttem csökkenni a hangok. „Talán gyorsan haladok és erőszakosan vezetem őket?” – Rémllett föl bennem, ezért erősebben kezdtem énekelni. Beleszótem a követőkhez fűződő emlékeimet, és így szóltam mindenkire buzdítva, hogy bátran kövessenek.

Hamarosan rá kellett jönnöm, hogy magam áltatom. Már csak lépteim puha nesztét, lélegzeteleim szusszanásait hallottam. Szólitgatni kezdtem őket:

– Édesanyám, nem emlékszel, milyen erősen kapaszkodtunk egymásban, amikor kimentettél a sebes patakból? Apám, megtanítottál, hogyan csiszolod a követ élesre és foglald a szarvas agancsába szerszámmal! Kedvesem, milyen forró volt öled, amikor először magadhoz szorítottál? Fogad helye még mindig vállamat díszíti, mint szerelmednek záloga. Lépkedj gyorsabban drága öreg gyógyító, hiszen visszamegyünk oda, ahol olykor ezernyi sebből vérzik a világ és szükség lesz írt nyújtó ujjaidra. Figyelj lábadra és lépéseidre, kedves tanító, aki megmutattad, miként kell a titkos jeleket kőbe, fába metszeni...

Hangom elakadt. Megálltam és hallgatóztam. Mély csönd fogott körül. A finom szürke köd szitált és mindent beborított. Mintha a megszólított arcok pillanatra megjelentek volna előttem; vagy képzelet volt az egész, amely látványként nem mögöttem sorakozott, hanem csak bennem élt, hiszen itt körözzük ismeretlen, porladó csontok között, a kőoszlopok belsejében egyre mélyebbre jutva, és e fénytelen világban már nem ragyog föl többet a nap, hogy világos, tiszta képet alkosson előttem. Talán nincs is jelen, és engem, ki elvesztette jövőjét, csupán a múlt ölel át? Többé nem törődtem semmivel.

Megfordultam és visszanéztem!

FEHÉR JÓZSEF

Karácsonykor megszületik

Fényes csillag fenn az égen,
három király megy serényen.
Követik a fényességet,
Betlehembe ím betérnek.

A kis Jézus megszületett.
Így köszöntik a kisdedet:
Hoztunk tömjént, nem keveset,
mirhát, aranyat is neked.

Hozsánna az új királynak!
Emberiség krisztusának.
Hódolatunk Máriának,
„boldogságos kismamának”!

Te leszel a legjobb anya,
kinek mennybe megy a fia.
Szívének a legszebb álma
kereszt árnyékába zárva.

Jönnek majd és dicsőítik,
tettét, szavát messzi viszik.
Minden évben azt hirdetik:
karácsonykor megszületik.

ADVENT - Pokomány Zsuzsanna (necc, 2011)